

LUZERNE IN RANTSOENEN LUKT BEST

In het kader van de studiedag van het departement Landbouw en Visserij over eiwithoudende gewassen op het vleesveebedrijf, bezochten wij het vleesvee- en melkveebedrijf het Berkenhof van Marc en Wout Goderis in Alveringem. Luzerne behoort tot het basisrantsoen van zowel het vleesvee als het melkvee. Dit gewas wordt ingekuild samen met gras of grasklaver. – *Luc Van Dijck*

Op het Berkenhof zorgt een betaalde medewerker voor de dagelijkse opvolging van het bedrijf en de verzorging van de dieren. Zowel vader Marc als zoon Wout Goderis hebben immers een fulltime job buitenshuis. Marc is veearts en Wout is klauwverzorgder. Beiden maken deel uit van de groep Bovivets die gespecialiseerd is in bedrijfsbegeleiding, rantsoenberekeningen, melkmachineteknik, klauwverzorging en stallenbouw. De technische en economische kengetallen die ze op basis van de boekhouding, rantsoenberekeningen, groei van de dieren en andere metingen verzamelen, zijn een grote leidraad bij het management van hun bedrijf. Er zijn jaarlijks een 65-tal kalvingen van koeien van het Belgisch witblauw ras en sedert 2012 worden er ook een 40-tal Holstein melkkoeien gemolken in de grupstal die aan de bestaande vleesveestal werd aangebouwd. In totaal zijn er ongeveer 220 runderen op het bedrijf aanwezig. Het teeltplan bestaat uit 15 ha blijvend grasland, 5,5 ha maïs, 6,5 ha grasklaver, 1,7 ha luzerne, 5,3 ha wintertarwe en 1,2 ha suikerbieten. Het meeste landwerk gebeurt in loonwerk.

.....
Luzerne in een
rundveerantsoen zorgt voor
een hoge passagesnelheid
waardoor de opname hoger is.
.....

Vlinderbloemigen

Op de studiedag lichtte Alex De Vlieghe van ILVO uitvoerig toe welke eiwithoudende gewassen interessant kunnen zijn in het teeltplan van het rundveebedrijf. Teelten als grasklaver, rode klaver, luzerne, erwten en veldbonen en combinaties van deze bieden heel wat mogelijkheden om zelf eiwit te telen. Deze teelten zijn ook interessant in het kader

van het nieuw GLB. Zijn collega Karen Goossens van ILVO ging dieper in op de voederwaarde van vlinderbloemigen en hoe deze gewassen in de rantsoenen van de verschillende diergroepen kunnen ingepast worden. "De iets lagere voederwaarde van klaver en luzerne in vergelijking met gras en grasklaver wordt ge-

compenseerd door de hogere opname. Luzerne is qua voederwaarde een alternatief voor gras, echter niet voor soja. Luzerne is een structuurrijk voedermiddel en werkt pensstimulerend. Het bevordert ook de diergezondheid en de vruchtbaarheid. Luzerne bevat voldoende natrium, magnesium en betacaroteen. De

1 Er was grote belangstelling voor de studiedag over eiwithoudende gewassen. Op een mooi grasklaverperceel geeft veearts Marc Goderis uitleg over de teelt van vlinderbloemigen. 2 Luzerne wordt samen ingekuild met gras en grasklaver.

overmaat aan calcium moet bij de rantsoenberekening wel mee in ogenschouw genomen worden.”

De praktijk zagen we toegepast op het Berkenhof. Marc Goderis was vol lof over de percelen met grasklaver en luzerne. “We zijn 4 jaar geleden gestart met de luzerneteelt. Het zaad werd eerst met de rhyzobiumbacterie geïnoculeerd. We kunnen vier- tot vijfmaal per jaar maaien en kuilen het gewas in met de grasklaver die we op hetzelfde moment maaien. De kwaliteit van het gewas staat voorop. Het is niet gemakkelijk luzerne van de hoogste kwaliteit te telen. We maaien 's middags of 's avonds met een maaikeuzer en de volgende dag al rapen we het maaisel op. We schudden het niet omdat het risico bestaat dat de eiwithoudende blaadjes van de luzerne beschadigd worden of verloren gaan. De verschillende snedes gaan in dezelfde 'lasagnekuil'. Het drogestofgehalte van de snedes

hoger is. Bovendien heeft het een relatief hoge energie- en eiwitwaarde.”

Kalveropfok

Marc Goderis heeft zo zijn eigen ideeën wat het management betreft. Niet meer dan normaal voor een veearts die op basis van zijn kennis en ervaring snel kan reageren wanneer er zich een probleem voordoet. “De kalveren krijgen bij de eerste gift ongeveer 4 l biest. Tot de leeftijd van 2,5 maanden krijgen ze aangezuurde volle melk ad libitum met de speenemmer. Ze nemen dagelijks minstens 6 l op. Daarnaast krijgen ze ook krachtvoeder, een mengsel met onder meer spelt, haver en maïs. De melkgift wordt in 3 dagen afgebouwd. Van 2,5 tot 5 maanden krijgen de kalveren krachtvoeder en stro. De samenstelling van het krachtvoeder is dezelfde als die van de jongere kalveren, maar het mengsel wordt nu geplet en aangevuld met een

uit 38% kuilmaïs, 35% lasagnekuil grasklaver met luzerne, 13% aardappelen; 7% draf en 7% maïsglutenvoer. Dat wordt voor het jongvee, zowel stieren als vaarzen, aangevuld met een al evenzeer meesterlijk samengesteld krachtvoeder: een mengeling van koolzaadschroot, maïsmeel, bestendige soja, zout, krijt, vitaminen en mineralen. In de afmestfase wordt het basisrantsoen aangepast en wordt er krachtvoeder gevoerd dat maïsmeel, lijnzaadschroot, droge bietenpulp en gerst bevat. De norm voor de krachtvoedergift is 1,8 tot 1,9 kg droge stof per 100 kg lichaamsgewicht. De vaarzen op de weide worden steeds bijgevoerd.

Het melkvee krijgt hetzelfde basisrantsoen als het vleesvee.

FAMILIE GODERIS

Leeftijd: Marc (55) en Wout (25)
Gemeente: Alveringem
Specialisatie: rundveebedrijf het Berkenhof met vleesvee- en melkvee

Luzerne past goed in een rundveerantsoen. De oogst moet met veel zorg gebeuren om de rooischade te beperken.

ligt tussen 38 en 45%. De opbrengst bedraagt ongeveer 11 ton droge stof per ha met een voederwaarde die schommelt rond 900 VEM/VEVI, afhankelijk van het tijdstip van de snede en van de weersomstandigheden. Al bij al is luzerne een vrij goedkope teelt; de laatste jaren hebben we geen bemesting en ook geen onkruidbestrijding toegepast. Luzerne in een rundveerantsoen zorgt voor een hoge passagesnelheid waardoor de opname

eiwitkern.” Hooi is volgens Marc niet geschikt omdat de voederwaarde veel te wisselend is. Het streefdoel bij de kalveropfok is een gemiddelde groei van 900 g per dag in de periode van geboorte tot spenen.

Rantsoen

De dieren krijgen een uitgekiend rantsoen. Het basisrantsoen is hetzelfde voor het melkvee als voor het vleesvee. Het bestaat

Diergezondheid

Het geregeld verplaatsen van de kalveriglo's, de toediening van aangezuurde melk, de algemene hygiëne, een vaste speenemmer voor elk kalf... Het zijn enkele van de maatregelen die op het Berkenhof genomen worden om de infectiedruk laag te houden. De dieren worden gevaccineerd tegen RSV, pasteurallaceae, para-influenza en BVD. Het bedrijf heeft het IBR I3-statuut. De dieren worden behandeld tegen darm- en longwormen en tegen schurft. Het stieradviesprogramma wordt gehanteerd voor de selectie van de KI-stieren. De keuze gaat uit naar stieren die economisch fokken; groei en gewicht zijn belangrijker dan conformatie. Ilot du Bouchelet wordt veel gebruikt. De koeien kalven het jaar rond. De vaarzen kalven af op 25 maanden. De tussenkalftijd ligt op 409 dagen. De betere stieren gaan weg als dekstier. De overige gaan via de groothandel weg op een gemiddelde leeftijd van 19 maanden en aan een gewicht tussen 650 en 670 kg. De afgemeste reforme koeien gaan naar een slager. Alle dieren worden verkocht op basis van een afgesproken prijs op basis van het geslacht gewicht. ■